CATALUNYA SOCIAL

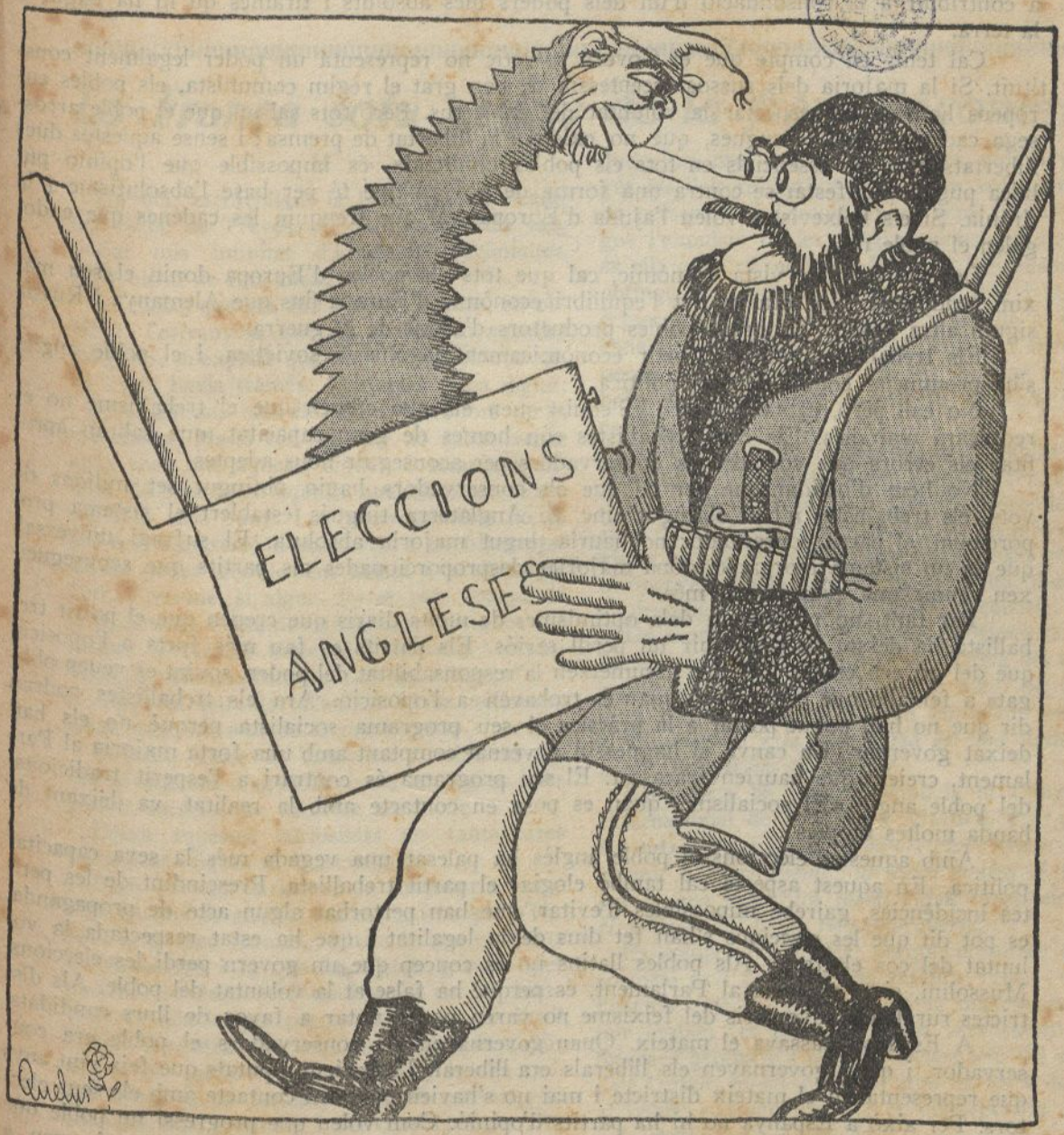
Any IV. Núm. 184 ■ Un any, 8 ptes. – Núm. solt, 15 cts. ■ 8 de novembre 1924

PUBLICACIÓ SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CAMEROS, 3 (Passatge Òrfeó Català) BARCELONA

APARTAT 273
TELÉFON 1114

La desil·lusió dels bolxevistes

—Em pensava que en aquesta capsa hi trobaria un emprèstit i m'ha sortit un *mico!*

Les eleccions angleses

Tots els pobles d'Europa tenien els ulls fits a Anglaterra. En aquella gran nació lluitaven dues forces fortes i antagòniques: la conservadora i la treballista.

El Govern de Mac Donald anava a fer un préstec a Rússia; i els anglesos, que són homes constructius, han capit la immensa transcendència d'aquest fet. Si ara que tenen una economia desballestada són un perill i una pertorbació per a tots els pobles d'Europa, què succeiria si disposessin de mitjans econòmics? Enfortir el Govern soviètic equival a contribuir a la consolidació d'un dels poders més absoluts i tiànics qu hi ha hagut a la terra.

Cal tenir en compte que el Govern soviètic no representa un poder legalment constituït. Si la majoria dels russos acceptessin de bon grat el règim comunista, els pobles europeus haurien de respectar la voluntat del poble rus. Però tots sabem que el poble arrossega cadenes molt feixugues, que no existeix la llibertat de premsa; i sense aquestes dues llibertats que són essencials en tots els pobles civilitzats, és impossible que l'opinió pública pugui manifestar-se contra una forma de govern que té per base l'absolutisme i la tirania. Si els bolxevistes volen l'ajuda d'Europa, cal que trenquin les cadenes que endogalen el poble rus.

Des del punt de vista econòmic, cal que tots els pobles d'Europa donin el seu màxim rendiment. No serà un fet l'equilibri econòmic d'Europa fins que Alemanya i Rússia siguin altra vegada els grans pobles productors d'abans de la guerra.

Els treballistes volien enfortir econòmicament la Rússia soviètica, i el poble anglès s'ha pronunciat contra aquesta política.

No cal, però, cantar victòria. S'equivoquen els que creuen que el treballisme no es redreçarà mai més. Els caps treballistes són homes de gran capacitat, que sabran aprofitar els errors que cometin els conservadors per aconseguir nous adeptes.

No hem d'oblidar que per bé que els conservadors hagin obtingut set milions de vots, els treballistes n'han obtingut cinc. Si Anglaterra tingués establert el sistema proporcional, el partit conservador no hauría tingut majoria absoluta. El sufragi universal, que és un sistema inorgànic, dóna majories desproporcionades als partits que aconsegueixen reunir uns quants vots més.

Per tant, no participem dels optimismes de molts diaris que creuen que el partit treballista ha deixat de constituir un perill seriós. Els partits es fan més forts a l'oposició que del govern estant. Els que assumeixen la responsabilitat del poder, sovint es veuen obligats a fer allò que censuraven quan es trobaven a l'oposició. Ara els treballistes podran dir que no han pogut portar a la pràctica el seu programa socialista perquè no els han deixat governar. En canvi, si haguessin governat comptant amb una forta majoria al Parlament, creiem que haurien fracassat. El seu programa és contrari a l'esperit tradicional del poble anglès. El socialisme, quan es posa en contacte amb la realitat, va deixant de banda moltes utopies.

Amb aquestes eleccions el poble anglès ha palesat una vegada més la seva capacitat política. En aquest aspecte cal també elogiar el partit treballista. Prescindint de les petites incidències, gairebé impossibles d'evitar, que han pertorbat algun acte de propaganda, es pot dit que les eleccions s'han fet dins de la legalitat i que ha estat respectada la voluntat del cos electoral. Als pobles llatins no es concep que un govern perdi les eleccions. Mussolini, si té majoria al Parlament, és perquè ha falsejat la voluntat del poble. Als districtes rurals els adversaris del feixisme no varen poder votar a favor de llurs candidats.

A Espanya passava el mateix. Quan governaven els conservadors el poble era conservador, i quan governaven els lliberals era lliberal. Trobaríem diputats que feia vint anys que representaven el mateix districte i mai no s'havien posat en contacte amb els seus electors. Per això a Espanya no hi ha partits d'opinió. Com voleu que progressi un poble que no té ideal collectiu? A Espanya la política és una professió. Els Governs es formen a les tertúlies, a l'entorn d'una taula de "tresillo".

A Anglaterra els ministres assisteixen a les reunions públiques i donen compte de

la seva gestió als seus electors. A Espanya, exceptuant els ministres catalans, mai un ministre no ha parlat al poble en temps d'eleccions. És més còmode fer les eleccions des del Ministeri de la Governació.

El parlament anglès té un gran prestigi perquè els diputats que l'integren representen la voluntat del poble. El parlament espanyol, qui representava? Unes quantes famílies de polítics que es repartien tranquil·lament els càrrecs i les prebendes.

Ah! si els espanyols poguessin imitar els pobles que tenen un alt concepte de la política!

Però no somniem. Els ideals els tenen únicament els pobles vius, els que vibren i els que tenen una cultura.

La inèrcia i l'ensopiment no han conduït mai els pobles a la prosperitat i a la grandesa.

La França sota el jou de la francmaçoneria

II

Un dia, escorcollant la biblioteca particular del Bisbe de Trèves, en obrir un calaix vaig trobar una infinitat d'insígnies maçòniques. N'hi havia de tota mena.

El Bisbe, que era Monsenyor Korum, en observar l'estranyesa que em produïren aquelles insígnies, m'explicà que un francmaçó convertit les hi havia tramès. Agafant-ne una digué: "Veus, aquests són els signes exteriors de la maçoneria. Molts són els que no saben veure altra cosa que aquests signes, i somriuen titllant de maniàtics aquells que els usen. Però cal anar més lluny. La francmaçoneria no és pas una associació d'excèntrics o de filàntrops. És un poder terriblement dolent i terriblement fort. Creu-me, si algun dia et vols ocupar de la maçoneria deixa de banda aquests signes exteriors. Cerca les idees, les decisions i descobreix la voluntat infernal que les dirigeix".

Aquestes paraules d'aquell Bisbe vellet no s'han esborrat mai de la meva pensa.

Deixem, doncs, de banda les revelacions sobre la manera d'agenollar-se a les lògies i les petites facècies de caràcter anecdòtic.

Deixo aquestes curiositats als fantasiaires perquè en diguin el que vulguin.

Però jo vull parlar de la maçoneria francesa perquè és ella la que mana i la que s'imposa al govern francès; és ella la que esperona les esquerres i la que ha dictat, paraula per paraula, la declaració ministerial de M. Herriot; és ella la que prepara la revolució i vol dirigir-la contra els elements d'ordre, és a dir, contra els patriotes i els catòlics; és ella qui, per mitjà de la banca jueva, vol convertir-se en mestressa del món, i vol començar per dominar a la Societat de Nacions; és ella qui és responsable de totes les mesures de vexació que s'han pres durant trenta anys, qui ha volgut les lleis militaristes i que ara vol les lleis de persecució i l'escola única, com abans volgué l'expulsió de les congregacions religioses; és ella qui destrueix les fortunes legítimament obtingudes i arruïna petits agricultors i petits comerciants. I tot això succeeix perquè la maçoneria actua impulsada per l'odi i l'enveja, persegueix valent-se de tots els mitjans i treballa per aconseguir la desfeta de l'Església catòlica.

Demostraré amb documents irrefutables les afirmacions categòriques que acabo de fer. Procuraré que no resti res a l'ombra, però desitjaria que aquests documents que esmentaré servissin perquè els catòlics francesos fessin grans campanyes contra aquesta força oculta, posant al descobert les infàmies de la maçoneria.

De moment esmentaré dues decisions de la francmaçoneria: La primera és extreta del memoràndum del Consell Suprem, núm. 85, pàgina 48. Diu així: *La lluita entaulada entre el Catolicisme i la maçoneria és una lluita a mort sense treva ni quarter.*

La segona ha estat formulada al Congrés Internacional de Brusselles (*Butlletí*, p. 132): *En tots els països els elements civils tenen per enemic el clericalisme; la lluita contra el Papat és una necessitat social i deu constituir el fi primordial de la francmaçoneria.*

Es compendrà, doncs, perquè nosaltres que formem part de la premsa catòlica, creiem que l'enemic que cal combatre és la maçoneria; i que creiem fer una obra bona arrabassant la màscara grotesca a aquesta encarnació del mal i de l'error, mostrant-la tal com és, bo i dient al poble: — Esguarda qui et dirigeix. Es que vols restar sota el seu jou?

EUGENI DELAHAYE

El Senyor Bisbe d'Avila

Un acte de justícia

En aquesta Casa que tant estimà i tan admirablement regí, en circumstàncies verament difícils, l'il·lustríssim doctor don Enric Pla i Deniel, ha causat excellent efecte i satisfacció l'acord del Municipi d'Avila declarant per unanimitat fill adoptiu d'aquella ciutat al seu preclar Bisbe; i bé podem dir que la Barcelona clàssica, la tradicional, l'exemplar ciutat cristianíssima — avui ofegada per onades de gent estranya que de totes bandes la volten, adulterant-la i contrafent-la — també en participa d'aquest goig nostre, i també es felicita íntimament de veure així estimat i enaltit el baró il·lustre que honorà per tants d'anys la nostra ciutat amb les seves virtuts i la llum de la seva privilegiada intel·ligència.

Però l'Ajuntament d'Avila no s'ha contentat a considerar com a fill de la pàtria de Santa Teresa el doctor Pla i Deniel, honor verament envejable, sinó que, demés, posarà el retrat del nou i insigne ciutadà avilenc en la sala del Consistori, demanant, a l'ensems, al Govern, en una raonada i molt ben fundada exposició, que concedeixi a l'eminent Prelat, per una munió de justificats motius, la Gran Creu d'Isabel la Catòlica.

No cal dir com "Acció Popular" i CATALUNYA SOCIAL aplaudeixen aquests acords del prestigiós Municipi d'Avila, que, per altra part, creuen d'estricta justícia; i com fan seva aquesta exalçació de l'home modest, humil, zelosíssim, que per tant de temps irradià sobre els camps de la propaganda catòlico-social de Barcelona, i àdhuc en camps més allunyats, l'acció d'un apostolat catòlic fervorós, ple de seny i sadoll de ciència.

Fins a quan, Senyor?

Xamós poblet de muntanya. Alteroses serres; boscos de pins, de roures i d'alzines. Reguissols per tot arreu. Herbes frescals, molsa humida; caminets fressats entre pollancres; un bé de Déu de formosor i de sanitat per totes bandes, i el riu, sorollós, al fons d'uns barrancs atapeïts d'arbredes i verdor.

L'església, dominant les cases del poblet, destaca son cloquer punxagut com un signe d'enlairament espiritual.

El carrer, un xic tortuós, format d'edificis, pobres en llur major part, formigueja durant el dia de gent atrafegada; són laboriosos aquells homes; feineres les mullers llurs. A les vuit del vespre, en aquest temps, ja no es veu una ànima enlloc; fadigats del dia, reposen tranquils, d'un son ben afanyat.

Tot és encantador; però... Però, de bon matí, encara fosc, una veu viril (quin potent barítón seria qui la té) ens desvetllà del son, que ja vorejava la vigília, amb un renec esferidor. Quina blasfèmia, bon Déu; quina blasfèmia!

I encara ens en escruixíem, que una altra, i una altra, i una pila més, foren vomitades, veritables esgarips infernals, d'aquella boca... d'un honrat pare de família, bon espòs, treballador, intel·ligent, un dels homes més valuosos del poble. I no estava aïrat, com hom podria creure; res d'això. Parlava, sí; senzillament parlava amb homes dependents seus (car frueix de bona posició social) i els donava aquella lliçó de *ben parlar*, impremeditada. Deia, simplement, les més horrendes flastomies amb la naturalitat amb què hauria pogut passar el Rosari.

Si un home de posició independent; bona persona, en el seu fons; que fins ha rebut una instrucció (educació no, segurament) sense cap solta renega així, què no deuria fer en altre cas?

L'endemà en parlàvem amb el batlle. Bellíssima persona. Alçava les espatlles: "Què hi vol fer? Encara seria pitjor si hom li blasmés el vici. Es molt sensible, però...!"

L'endemà passat ho comentàvem amb el senyor Rector: "Miri; són treballadors i bons, uns amb altres; vénen a Missa, per rutina, com ho fan amb tantes altres coses. Per rutina reneguen també. Tenen l'ànima ensopida; no els atrau cap bé fora els de la terra. Les nenes, encara, com que van a les Monges, Déu n'hi do; però els nois, sense mestre tant de temps ha, com vol que surtin?"

I nosaltres, que tant amem aquesta Terra nostra, que podria ésser tan rica en l'esperit, restem esmaperduts: "Fins a quan, Senyor, hi haurà homes d'aquesta gleva amadíssima que ofendran Déu i la formosa llengua que Ell els ha donat?"

VÈRAX

Els morts "socials"

II

Prosseguint aquestes meditacions de novembre destinades a desvetllar en la memòria de tots el record de les tristes víctimes dels atemptats personals de la ciutat nostra, amb el fi que no sigui oblidada aquesta gran tragèdia per tal que se'n pugui treure la lliçó oportuna respecte a ses causes i a ses conseqüències, resta sols esmentar el nom de l'Enric Aymeric, obrer dependent d'una ferreteria, mort a trets a dins de la botiga on treballava, també al carrer de la Boqueria, la tarda del 28 desembre de 1920, per a fer entrada en l'any terrible, l'any de la mort, l'any macabre 1921, en què unides les dues finalitats de *defensa obrera* i de *defensa social*, causaren la matança d'obrers, i la matança de ciutadans, més nodrida que es troba en la crònica anual dels assassinats de Barcelona.

Vet aquí, doncs, com s'inicià el gener. Dia 3, Josep Julian Monclús, obrer rajoler; dia 5, Oleguer Miró Badosa, obrer; dia 8, Manuel Valero Dols, obrer mestre de cases; dia 18, Francesc Fontanilla, patró metallúrgic; dia 19, Francesc Villena, obrer del Ram de l'Aigua; dia 20...

Aquest dia 20 de gener de 1921, en el qual aparegué a *La Veu de Catalunya* el meu article "El mort sota el paper" de què parlàvem la setmana anterior, va ésser tràgicament històric, i semblà com si la Providència volgués acceptar i confirmar la meva prometença d'estudiar de front la qüestió dels atemptats i ses causes, permetent no sols que aquell dia fos el de màxima intensitat mortífera que s'havia vist i que s'hagi vist des de llavors, car *set* morts foren collits pels nostres carrers en 24 hores, *quatre* d'ells fruit de tres atemptats, reunint-se l'endemà vespre, al Clínic, *vint-i-un* cadàvers, sinó que un d'aquests atemptats, doblement fatal, va tocar-me moralment ben de la vora. En agressió vil contra el meu bon amic don Ramon Ferrer, cap de la Filatura de "La España Industrial" (per miracle escapat illès) varen resultar morts els seus dos acompanyants, En Joan Perramon i En Salvador Miralles, segon cap i obrer escrivà, respectivament, de la mateixa secció. Moríreu com a bons cristians perdonant vostres butxins! Moríreu satisfets d'"haver complert sempre el vostre deure"! El vostre deure l'enteníeu vosaltres tal com l'entenc jo, però no pas tal com l'entenen els qui us llevaren la vida. Treballadors excellents, rectes ciutadans, quan hom ha gosat erigir en tipus simbòlic de l'obrer català un vividor amb pistola, anarquista confés, d'irregular conducta i per anys "emancipat" de la feina, jo saludo en vosaltres el veritable obrer exemplar que viu i treballa segons la moral cristiana, no segons la moral sociològica (1).

Als qui m'inviten i aconsellen que consulti "el llibre de la vida" jo els puc respondre que no he acabat encara de consultar "el llibre de la Mort". A ells dedico la reproducció d'aquesta impressió meva de llavors, doblement oportuna en quant relaciona amb la Doctrina de la Violència la terrible visió dels seus fruits:

"*Reflexions sobre la violència.* Mai me n'havia jo fetes tantes com un bell migdia de gener, migdia de sol fi i tebi. El dipòsit judicial de l'Hospital Clínic, aquell migdia lluminós guardava, en la sala de murs negres, dotze cadàvers (al vespre eren vint-i-un) de joves i homes, morts per la violència, morts "socials", com ara en diem. N'hi havia sobre uns marbres, en "camilles", damunt de bancs, a les taules d'autòpsia (al vespre, àdhuc a terra i tot), uns ja en baguls, altres fora. Els rostres —tots els matisos lívids: cera, vori, paper vell— penjant, en uns a la dreta i en altres a l'esquerra; altres, testa enrera. Mig obert d'ulls, algun. Fils, rogencs o negres, creuaven galtes, orelles, nassos. Sang, àdhuc, a les espardenyes; els pantalons, xops; obertes les camises mostrant als ventres extenses vermellors. Al vestíbul, uns practicants manejaven un cos de xicot jove, d'uns dinou anys, rentant-lo; braços i cap penjaven, flàcids.

"Vet aquí: allò era la violència. Jo allò no ho havia vist mai, i em començaven a treballar per dintre paraules i frases llegides en apologia de la violència...

"Jo l'haguera volgut veure amb mi, a Georges Sorel [el filòsof de la violència obrera] al dipòsit judicial i venint de donar el condol a famílies de morts per atemptat" (2). Jo hi haguera volgut veure també, fent-m'hi costat, a contemplar l'esgarrifosa escena, a alguns apologistes *catòlics* de la violència obrera, que jo conec.

Ultra En Perramon i En Miralles foren

(1) Veure els meus dos articles *Els redemptors* i *Morts pel deure*, a *La Veu de Catalunya*, 31 gener i 2 febrer 1921.

(2) *La Revista*, 16 maig 1921.

morts en aquella data fatídica N'Eudald Puig Casas, contramestre d'una fàbrica de teixits; En Josep Aguilar, obrer forner... i tres sindicalistes executats per la força pública en virtut de la també tristament famosa "llei de fugides". "Ja ho sé — jo allí mateix escrivia — que d'aquells morts ja n'hi havia alguns que eren dels primers assaigs de la moral de les represàlies... Oh, no hi fa res: també Sorel hi triomfava" (3). Perquè Sorel i els partidaris de la violència obrera triomfen i gaudeixen també en la violència patronal... que justifica llavors majors violències. Per aquella mateixa forma *sui generis* de sanció jurídica foren morts altres sis sindicalistes aquells dies: un el 21; tres el 22 i dos el 24. El 22 oi més va ésser assassinat Hermenegild Latasa, obrer, exempleat de La Canadenca.

Per a fer cabre en un article tota la negra llista de 1921 em pertoca ésser lacònic en aquesta evocació funeral. 7 febrer, Albert Coll i Baptista Talón, obrers mestres de cases; el 16, Armand Ròdenes, obrer; el 17, Llorenç Planas, obrer; Francesc Villacrece, obrer; el 24, don Antoni Pareto, patró aprestador; dia 25, Josep Crusat, obrer; dia 26, Ramon Llaveria, obrer; Andreu Valls, obrer curtidor; dia 28, Lluís Vivó, obrer, empleat municipal; 11 març, Antoni Morató, obrer; dia 22, Josep Romeus, patró vaquer; Emili Cervera, obrer fuster; dia 26, Emili Desplà, obrer; dia 27, Agustí Subirats, obrer; abril, dia 1, Francesc Gelis, obrer, conserge del Centre de Propietaris de Sarrià; dia 7, Josep Rius, obrer mestre de cases; dia 9, Pau Rodríguez, obrer, Emili Puig, encarregat de la fàbrica de vidre Rubert, i Josep Julià, encarregat de la fundició Alexander; dia 11, Gaspar Alòs, obrer; dia 13, Jaume Espina, obrer tintorer; dia 16, Hilari Felipe, obrer; dia 20, Lluís García Linares, obrer; 23, don Joan Vidal-Ribas, patró adroguer; 24, Josep Piqueras, obrer; 25, Josep Camacho, obrer; 28, Enric Auguet, encarregat dels cuiners del "Lyon d'Or", i la nit del mateix dia, Joan Malendra, obrer cuiner. Aquest fou agredit i mort a trets, a la Plaça de la Llana, prop de ma casa. El qui això escriu, escrivint també es trobava aquell vespre, i en el silenci oí distintament l'inequívoc xerricar de les pistoles disparades, anunciant que un home era assassinat i que un decret de la justícia sindical, tan cara als sociòlegs, era complert.

Encara aquell abril caigueren Josep Montserrat Prade, cambrer, el 29, i Francesc Ràfols, altre cambrer, el 30. I, precedit del maig amb la florida roja d'En Josep Torrescassana, obrer, el 6; de l'Antoni Fornell, obrer, el 10; d'un sindicalista mort "perquè fugia", també el 10, i d'Oleguer Gabardó i Vicens Machancoses, obrers, el dia 11, vingué aquell juny en què, amb la star al puny, fou feta una segada de vides humanes com mai fins llavors, com mai més després. Dia 1, Pere Planellas, obrer; dia 8, Pere Ramos, obrer barber; dia 10, Josep Pugés Cardús, obrer fuster; dia 12, Jesús Parrado, obrer argenter; dia 12, Narcís Casadevall, obrer; dia 13, Lluís Fernàndez, obrer, dependent de l'aprestador don Víctor Jover i Castells; dia 14, Enric Miquel, obrer electricista; dia 15, Evelí Boal, obrer, sindicalista de nota... Es hora de recordar que per aquell temps, un article meu condemnant les represàlies amb el títol *No mataràs*, no va poder sortir a *La Veu de Catalunya* per causa aliena a la voluntat dels directors. Apareguè en altres periòdics de fora, i, comentant-lo un redactor del *Diario de Barcelona* (Empresa Brusi), escriví que jo *tocaba el violón*. Això prova com estava la mentalitat *conservadora!*

El mateix dia 15 moriren Antoni Feliu, obrer, i Josep Domínguez, obrer. El dia 20, Francesc Lefebvre, director de "La Unión Metalúrgica", i Antoni Coll, obrer. El 22, Eduard Alsina, patró metallúrgic. El 26, el sindicalista Vandellós, que també "fugia". El 27, Ramon Archs, obrer. El 29, Josep Dalmau, obrer vidrier. El 30, Francesc Jordàn, obrer fuster; Benet Bailo, obrer sastre, i Alfons Peruza, obrer. Aquests tres caigueren en tres atemptats diferents. Llavors ja tiraven dret, els pistolers, graduats ja de mestres en la caça de l'home. Acaba aquí el llibre d'En Sastre, del qual he tret aquestes notes. La seva obra *La Esclavitud Moderna. Martirologio social* publica tots els atemptats comesos només a Barcelona (totes les *anècdotes*, dirà algú) de juny de 1910 a juny de 1921, i jo només n'he extret els atemptats mortífers. El conjunt d'agressions en aquells onze anys fou de 1.012 i els morts "socials" resulten 175. I així, per estaments, es descomponen: Patrons, 23 morts; Encarregats, 21; OBRERS, 122 (*cent vint-i-dos obrers*, el 75 per 100 de les víctimes). Preguem pels morts, lectors! Preguem també pels qui els mataren i preguem per a la derrota i confusió de les teories homicides que armaren als matadors!

I la corrua final de juliol a desembre, en què a raig fet triomfaven les represàlies i les

(3) Article últimament citat.

contrarepresàlies; primer de juliol: Alfons Peruga, obrer; Francesc Jordàn, obrer (sindicalista, diu la crònica d'En Farré i Moregó que ara consulto); dia 8, Joan Irigari, íd., íd.; dia 13, Joan Cristòfol, íd., íd.; dia 19, Antoni Samper, íd., íd; dia 19, Joan Alemany, cambrer, íd.; dia 27, Felip Vicens Gonzàlez, obrer, íd.; dia 16 setembre, Ramon Pollet, fabricant; dia 24, Joaquim Montoliu, obrer picapedrer; dia 26, N., obrer metallúrgic; dia 6 novembre, Eudald Duràn, obrer vidrier; dia 29, Pere Salvat, obrer tintorer; dia 30, Vicens Aicart, obrer; dia primer de desembre, Eduard Calduc i Jaume Mestres, obrers fusters, i també Joaquim Molins, obrer rajoler... En aquest llac de sang hi nedava ofegada la Moral cristiana. I ofegada roman en el cor i en la consciència de molts.

R. RUCABADO

(*Seguirà*)

El negoci de les cases barates

El cronista anà un d'aquests matins festius de tardor, amarats de llum i d'un sol tebi i manyac, a l'ermita de la Mare de Déu del Carme, des d'on es frueix de la contemplació d'uns panorames delitosos.

Al peu de la vella i pintoresca ermita trobà el cronista un vell devot de la Verge carmelitana, amb el qual sostingué el següent diàleg:

—Viu vostè en aquest barri del Carmel?

—Sí, senyor; en aquella barraca.

—I quan paga vostè de lloguer?

—No sabria dir-li de cert. Com que el lloguer va a càrrec del meu fill... Però en aquest barri són cars els lloguers.

—Més que a Barcelona?

—Ja li diré. Veu aquella renglera de casetes de l'altra banda del Coll, que semblen capses de cartró posades a tall d'escales? Doncs valen, de lloguer, deu duros cada mes.

—Però si no hi ha ni camí ni carrer per pujar-hi!

—No hi fa res. Bé prou que hi puja la pobra gent! I compti vostè que fora de la paret que sosté tota l'escala de capses, l'altra edificació és feta a base d'embans i teulades de poca consistència. Tant és així que la nit de l'últim aiguat tots els llogaters es mullaren com si visquessin sota el cel.

—Però és possible un abús així a les envistes de Barcelona?

I el bon vellet contestà al cronista que aquella renglera de capses de cartró, a 50 pessetes cada una, eren luxoses comparades amb les altres barraques que estan enlletgint aquells formosos encontorns.

I ara el cronista es permet dirigir-se a les autoritats i a les classes dites directores (que ja no són bones per dirigir res), i preguntar: No fóra ja hora de posar fi a aquests abusos i fer compendre als propietaris que lloguen barraques a raó del 50 per 100 al mes, a aqueixos explotadors de la classe humil, que el negoci de les *cases barates* no es pot fer impunement quan traspassa els límits que la moral i l'economia posen al guany exagerat dels especuladors?

No s'ha posat fre a la cobejança dels usurers?

No s'ha posat límits a l'afany d'alguns propietaris per augmentar desmesuradament el lloguer dels pisos i botigues?

El negoci de les *cases barates*, és a dir, de les barraques que estan cenyint Barcelona, omplint-la de brutícia i d'immoralitat, és tan escandalós, que no es pot comparar amb el negoci dels propietaris urbans que tant ha blasmat la premsa aquests anys de la post-guerra. Al costat dels explotadors de les barraques, els alludits propietaris urbans són un model de generositat i d'altruisme.

Ara que es legisla amb forma tan expeditiva i eficient com és la dels RR. DD., hom podria alliberar el poble d'aquests desaprensius explotadors, amb un R. D. de quatre ratlles: "Els lloguers de les habitacions barates de tota mena, de cinc anys ençà, no podran excedir del deu per cent del cost de l'habitació".

Voleu cosa més factible i més senzilla?

C. DE LES S.

Als suscriptors de Catalunya Social

Es d'agrair la sollicitud amb què han respost a la nostra crida els subscriptors de fóra Barcelona, que s'han posat al corrent de pagament, però com que encara en manquen alguns, els preguem que ho facin aviat.

L'Administrador

A la joventut catòlica

Ofensiva contra el catolicisme

En alguns pobles d'Europa s'ha iniciat una campanya fortament hostil contra l'Església. La maçoneria, aquesta força oculta i misteriosa que sotja constantment en les tenebres, com l'esperit maligne, pretén ferir els nostres pits amb la llança innoble de la calúmnia i del greuge. Cal, joventut, que no t'espaordeixis davant d'aquest enemic que, com els traïdors, sap ferir únicament per l'espatlla. Enfront de la seva bandera xopa de sang, alcem la nostra que és blanca i refulgent com un astre.

Els sectaris francesos intenten novament escometre els catòlics que no volen sotmetre's al jou tiànic de la maçoneria. Han esmolat les armes de combat i es disposen a anar a la lluita. Els catòlics, però, sabran defensar-se.

A Espanya es vol fer el mateix. Els intellectuals esquerrans que pensen amb el cervell dels sectaris francesos, pretenen enlluernar els incautes arborant la bandera rebregada de l'anticlericalisme.

Els superhomes de l'Ateneu de Madrid, que tenen el monopoli de la saviesa i de la ciència, es proposen ajudar els sectaris francesos, organitzant campanyes fictícies i estèrils contra els catòlics espanyols.

Cal, però, estar preparats. La joventut catòlica, que és la més selecta i la més estudiosa, malgrat diguin el contrari els seus detractors, ha de preparar-se a repellir l'agressió dels enemics sempiterns de l'espiritualitat cristiana.

Cal una actuació intensa

La joventut és com el mar: no pot romandre inactiva. Es comprèn que un home vell i xaruc sigui temorec i l'espaordeixi l'activitat; però els joves han de sentir constantment dins el pit una força que els obligui a actuar. Dissortat del jove que no crema per dintre i no porta damunt el front la flama roenta d'un ideal! Joventut no vol dir pas tenir els ulls brillants i la pell tivanta, sinó portar una vibració dins del pit. El jove que no vibra és que porta la mort a les entranyes. Cal que el cor sigui roent i l'ànima encesa d'amor i de caritat.

No havem de menysprear el sentiment, però l'hem de supeditar al seny i a la raó. El sentiment té una veu dolça i manyaga com el cant de les sirenes, i el seny és la llum que destria les tenebres i ens mostra el camí dreturer.

Cal lluitar, però no havem d'ésser càustics. El mal de molts joves i d'altres que ja han abandonat el món daurat de la joventut, és que tracten els adversaris i àdhuc els amics amb una agressivitat impròpia de cristians.

Siguem enèrgics, però suaus i dolços amb els nostres germans. La causticitat és una arma que fereix aquells que l'esgrimeixen.

El cor d'un jove cristià ha d'ésser una mena de prat idíl·lic on remoreja la fontanella d'aigua clara de la serenitat. L'amor és més fort que l'odi.

Si parlem amb emoció i la gent s'adona que el nostre cor és ple de pau, aconseguirem més adeptes que no pas parlant sota la fúria de les passions.

Espiritualització de la joventut

Dissortadament no tots els joves tenen espiritualitat. Es endebades que intenteu obrir els ulls entenebrits dels homes a la llum de la veritat i de la raó, si vosaltres no heu aconseguit que hi hagi en la vostra ànima una mica de claror.

La passió és una ventada molt forta que sovint esquinça les veles tivantes de la nostra barca. Per això, cal tenir les mans constantment damunt el governall, per tal que no s'esberli contra els roquissers. La carn és un corcer abrivat que s'encabrita fàcilment. Aquest corcer no el dominarem deixant-lo córrer lliurement pels camins de la concupiscència, sinó subjectant-lo fortament per les brides.

La sensualitat és un abisme que atrau la joventut. Quan veieu que un jove esdevé fred i escèptic, ja podeu assegurar que el cranc de la luxúria li rosega les entranyes. No ens deixem, doncs, dominar per les passions abjectes. Revestim el nostre cos amb la túnica refulgent de la castedat i posem al seu entorn el cinyell de la continència.

Rebutgem tot allò que pugui matar el nostre esperit. Quan la carn és dominada i les passions són aquietades, l'ànima esdevé refulgent.

El flagell de la joventut és la lascívia. Aquest monstre insaciable l'hem de ferir amb la llança resplendent de la puresa.

Xipollejant en les aigües impures de la luxúria serem vençuts. Si volem vèncer hem d'enfortir la intelligència i l'esperit. I aquesta força únicament la dóna la virtut.

Formació intel·lectual de la joventut

Cal confessar que havem deixat una mica de banda la formació intellectual de la joventut. Les nostres entitats no es distingeixen pas per la seva acció cultural. La nostra joventut ha d'ésser piadosa, però ha d'ésser també culta.

Oh! si tinguéssim una Universitat semblant a la que tenen els catòlics belgues a Lovaina! Com volem que lluiti la nostra joventut, si no li donem armes perquè pugui vèncer!

Es que les joventuts catòliques i les entitats similars responen a les necessitats modernes? No és corrent veure que es destina a biblioteca la cambra més petita i esquifida i, en canvi, es troben petites les destinades a cafè i billars? Certament que la joventut catòlica necessita expansió, però no cal oblidar que la seva influència no serà decisiva fins que excelleixi en totes les branques del saber humà.

En totes les entitats on hi ha un nucli important de joves, s'haurien de crear Círcols d'Estudi i s'hauria de disposar d'una bona biblioteca. A les entitats catòliques únicament s'hi donen conferències en temps de quaresma. Durant aquells dies de meditació i penitència, són invitats els conferenciants a suplir els actors que no poden treballar. La conferència supleix la funció teatral. El conferenciant és un actor que avorreix el públic avesat a la comèdia i a la farsa, perquè els parla de realitats i de coses vives.

Ai, germans! potser algun dia ens penedirem de no haver-nos preocupat de la formació intellectual de la nostra joventut!...

L'arma moderna de la premsa

La majoria dels catòlics no donen gaire importància a la premsa; i, no obstant, és una arma formidable que esgrimeixen totes les organitzacions fortes que volen fer sentir llur influència damunt la societat.

La joventut catòlica hauria de conrear el periodisme. No ens donem compte que contribuïm a sostenir diaris, els quals, si dissortadament s'iniciés a Espanya una persecució sistemàtica contra els catòlics, o bé emmudirien en els moments de perill o bé es passarien a l'enemic. La premsa per dintre està podrida. Exceptuant un nombre reduït de diaris, la gran majoria és inspirada i dirigida per homes que no són ni han estat mai catòlics. En una reunió de periodistes és difícil esbrinar quins són els que pertanyen als diaris d'esquerra i quins són els que representen els diaris de dreta.

Per què ens hem de deixar seduir per la bona informació d'un diari? Al capdavall, què és la informació? Si revisem severament un diari de vint-i-quatre planes, el podrem reduir a una quarta part. Quin interès té saber, per exemple, el nom d'un lladregot que s'ha fugat d'una Delegació de policia? Quina transcendència tenen les declaracions d'un personatge polític que sabem que és una mediocritat i que no pot dir altra cosa que vuigaritats? El que ens ha d'interessar és el contingut espiritual del diari. Mentre no sostinguem diaris les màquines dels quals, àdhuc, trepidin en català, no esperem gran cosa de la premsa. Per ben informats que siguin, bandegem els periòdics que no són altra cosa que empreses mercantils que no han sabut mai defensar un ideal noble.

Eficàcia de l'apostolat

Si no lluitem, com volem vèncer? No és sensible que no siguin més nombrosos els joves que facin flamejar la nostra bandera en mig de les multituds que tenen fam d'amor i de justícia?

Ah! si tinguéssim un nucli de joves ardits que prediquessin la veritat al poble! No veiem com actuen els nostres adversaris?

La nostra joventut està una mica contaminada del positivisme que domina els homes. Els partits polítics tenen joventut competent i illustrada perquè saben que actuant podran arribar a exercir un càrrec públic. En canvi, el nombre d'apòstols és molt reduït perquè treballen per la glòria de Déu i saben que no podran fer servir les propagandes d'escambell per enlairar-se.

És una cosa molt humana fer-se una posició social, però per què no poden també fer obra d'apostolat? Com és possible que la nostra joventut pugui romandre inactiva davant els avenços del materialisme que va matant lentament l'espiritualitat del nostre

poble? Donem importància a la depuració de la llengua, a la literatura, a la ciència; i l'esperit, germans, que no us interessa? Què en farem d'una Catalunya culta, si no és cristiana? De què ens servirà tenir joves erudits i cultes, si no porten encesa dins del pit la flama de la fe?

Salvem, doncs, l'espiritualitat de la nostra terra. Si volem que el nostre poble sigui gran, no ha d'existir l'actual desequilibri entre la intel·ligència i l'esperit.

La força del bon exemple

Si volem que les nostres propagandes tinguin eficàcia, hem de predicar amb l'exemple. No podem predicar llum i donar fum.

És que tots els joves que es diuen catòlics tenen fortitud per apartar-se dels mals viaranys i seguir el camí dreturer? Un jove bo i auster és respectat àdhuc pels seus adversaris.

El món us dirà que la virtut és una senyora que porta perruca blanca i que els joves han d'anar a l'encalç dels platxeris de la vida. Això, naturalment, és fals. La joventut ha d'ésser virtuosa. Quin mèrit té ésser virtuós quan no podem abastar la fruita prohibida perquè el braç no té força per sorollar les branques de l'arbre del mal? Els que viuen sotmesos a esclavitud de lascívia són presoners d'ella, fins que davallen a la sepultura.

Si volem ésser lliures, cal que el nostre esperit sigui ben refulgent. Els sensuals van pel món arrossegant cadenes. La castedat omple de llum el nostre esperit i dóna una gran agilitat a la nostra intel·ligència. Un home cast és un home espiritualment lliure.

Sapiguem passar pels camins de la vida, sense enfonsar massa els peus en la pols de la terra. Donem bon exemple i els nostres germans creuran en nosaltres. Havem de viure alegrament, però l'alegria hem de portar-la a dintre i no a flor de llavi. Un jove catòlic hauria d'ésser una mena de flama que donés escalf i vida a tots aquells que espiritualment són orbs.

Abandona la inèrcia, joventut catòlica, i fes voleiar damunt les multituds la bandera flamejant de l'espiritualitat cristiana.

J. CIVERA I SORMANI

El problema pacifista

La premsa en general, fent-se ressò dels esdeveniments internacionals, ha dedicat en aquests darrers temps columnes i fins pàgines enteres al problema del desarmament, de l'arbitratge, del tan complicat i difícil problema de la pacificació per dir-ho en una paraula; i tothom ha dit la seva, i tothom ha fet el seu comentari, gairebé sempre partidista.

I és que en aquests darrers temps s'ha treballat molt en aquest sentit sota la direcció de l'ex-primer ministre d'Angleterra senyor Mac Donald de la bona fe del qual no és lícit dubtar i que si no altra cosa ha aconseguit, fent arribar a un acord francesos i alemanys, posar els fonaments de la pau moral a Europa tan profundament trasbalsada. Quant als esforços fets per assegurar la pau en el món, per bé que no siguin menyspreables, hem de reconèixer que han estat eixorcs. En les deliberacions de l'assemblea de la Societat de les Nacions tot han estat discursos i bones paraules "bombolles de sabó" com va dir amb frase gràfica Monsenyor Fau Noli, representant d'Albània en aquella assemblea; mes les paraules s'oblidaran i els discursos convenientment arxivats, qui sap, potser serviran de model d'alguna classe d'oratòria, i ben comptat i garbellat ens haurem quedat de la mateixa manera. No es pot parlar de pau mentre no s'hagi donat ràpida i justa solució al problema de les nacionalitats; si no es vol que tot el que es digui o es faci sigui perdicar en desert, edificar sobre arena, s'ha de donar llibertat a aquestes nacions, que sense altra raó que la força estan sotmeses al jou tiànic d'una altra i no s'ha de tolerar, per altra part, ni un moment més que hi hagi països on totes les lleis són trepitjades i es fa escarni de tots els drets naturals, fins dels més sagrats, no reconeixent altra raó que la de la força.

Era d'un efecte colpidor, gairebé exasperant de veure, que, mentre els representants de les grans potències tributaven el seu homenatge, sinó de cor de paraula, al predomini del dret sobre la força, el poder més antidemocràtic, el més tiànic, gosaria dir, que jamai hagi exis-

tit mobilitzava — com burlant-se dels *"sentimentalismes i deliris de les potències burgeses"* — el seu exèrcit roig i els seus més destres botxins per acabar a sang i a foc i amb les més terribles tortures el crit de llibertat i independència de l'heroica Geòrgia. Endemés jo crec, amb el ja esmentat representant d'Albània, que fou, diguem-ho de passada, el que va parlar més clar i digué coses més interessants, com ha pogut apreciar el lector en l'extracte del seu discurs que s'inserí en un recent davantal d'aquesta nostra CATALUNYA SOCIAL, no se'n treurà res de totes les assemblees o conferències entre diplomàtics de més o menys bona fe, si nos s'educa el poble en un sentit netament pacifista, si no se li treuen aquesta sèrie de prejudicis que li pesen al damunt. Se li ha de parlar clar, se li ha de fer veure que la guerra, quan no defensa una causa noble, és un crim com qualsevol altre. Mentre els pares deixin fomentar en els seus fills aquest llevat d'esperit bellicós que tots portem a dintre, mentre no tingui el nostre cor una mica d'aquell sentiment que feia exclamar al gran patriota i catòlics irlandès O'Connell: "Cap causa humana no és digna del vessament d'una sola gota de sang; mentre s'incorri en equívocs, és gairebé impossible fer res de profit per a l'estabilització de la pau". I heus aquí el punt flac de ço que fins ara s'ha edificat, heus aquí la causa del fracàs de totes les temptatives realitzades: Aquesta labor educativa no es pot fer sinó a base dels nostres principis cristians. S'han equivocat de camí: Tenen entre les mans un problema de justícia, de forces morals i, oh amarga paradoxa, no es recorden ni un moment de l'home que és la màxima autoritat moral, l'encarnació de la suprema Justícia, el que en tot moment no s'ha cansat de predicar als homes el manteniment de la pau, del que no pot tenir cap interès partidista perquè està pel seu damunt, del representant de Déu en la terra. Per això si es vol que fructifiqui la Societat de les Nacions s'han de dirigir els ulls a Roma on hi ha el jutge més imparcial i per tant de més autoritat. Però per què he de continuar parlant jo si sobre aquest problema tenim un document del valor del qual ningú no pot dubtar? Em refereixo a l'"Internacionalisme Papal" d'aquest gran català que es digué Torras i Bages. Escolteu el que diu: "Un tribunal internacional per resoldre els conflictes que necessàriament amb l'error de la vida han d'originarse entre els diversos pobles, difícilment podrà presentar suficient garantia si no té com a centre de cohesió i convergència l'Home que posseeix el càrrec de vigilar per la conservació del Dret Natural i de les supremes màximes de l'Evangeli de la Pau, o sigui el Sant Pare". Seria convenient que tots tinguéssim presents aquestes ensenyances i orientacions del nostre savi prelat perquè en aquest, com en altres tants problemes, els catòlics, que tenim l'única solució, per un inexplicable quietisme ens anem quedant enrera.

No se'ns digui que és inútil de treballar en aquest sentit ja que de guerres sempre n'hi ha hagut i n'hi haurà, perquè aquest argument és molt pobre i ens fa l'efecte d'aquells que diuen que és temps perdut combatre el joc, la pornografia, etc., ja que són vicis que sempre existiran. És clar que de guerres sempre n'hi haurà, però es pot aconseguir que siguin menys freqüents, i creieu — bé prou que tots ho sabem per una present, pròpia i dolorosa experiència — que si amb tots els nostres esforços aconseguíssim tan sols evitar-ne una, ja ens podríem donar per ben pagats i amb escreix i tot.

E. FERRAN I ROGER

La persecució religiosa a França

El jesuïta R. P. Doncœur ha adreçat una admirable lletra al cap del Govern francès. En aquesta lletra, l'illustre jesuïta diu que ha donat la seva sang per França i, en canvi, al senyor Herriot no se'l va veure en els camps de batalla quan estava en perill la llibertat de França. Així parlen els homes.

Herriot, que és l'instrument de la maçoneria francesa, ha de saber que tracta amb homes i no amb infants.

El P. Doncœur exclama enèrgicament: "Feu el que vulgueu, apodereu-vos de les nostres cases, obriu per a nosaltres les presons, on encara resten celles buides. Però, marxar com ho vàrem fer l'any 1902? Jamai. Tenim avui un poc més de sang a les venes i, demés, soldats de Verdun, hem après a defensar un terreny. No havem tingut temor ni de les bales, ni dels gasos asfixiants, ni dels més braus soldats de la Guàrdia imperial; no tindrem tampoc temor dels emboscats de la política".

Aquesta lletra donarà coratge als catòlics francesos. Cal que sàpiga el senyor Herriot que els religiosos francesos tenen dret a romandre a França igualment que els altres ciutadans.

D'ací i d'allà

Llegim diaris d'Espanya i de les grans ciutats d'Europa i mai no hem trobat un articulista que menyspreï la seva terra. Aquest espectacle l'havia de donar Barcelona.

En Gaziel ha escrit un article desprestigiant la nostra ciutat. Es molt natural que un articulista assenyali els defectes que ell observa, car no havem cregut mai que Barcelona sigui una ciutat perfecta, però no amb el despit que ho fa En Gaziel.

Diu que som exagerats i que tenim la mania de la grandesa. Però, és que no pateix del mateix mal En Gaziel, que no ha conegut mai la ponderació ni l'equilibri?

La conferència que donà ja fa temps a Girona, contenia paraules i conceptes agressius contra la nostra ciutat.

Podria dir-nos el senyor Gaziel, quines ofenses ha rebut de Barcelona?

Després de llegir l'article d'En Gaziel, publicat a "La Vanguardia", qualsevol s'atreveix a visitar Barcelona.

Què espera la Societat d'Atracció de Forasters, a oferir un títol de mèrit al brillant publicista senyor Gaziel, que no sap com ferho per singularitzar-se?

* * *

Diuen que al Marroc hi ha tranquillitat absoluta.

Més val així! Es el que digué un soldat al qual li preguntaren:

—Què feu al Marroc?

—Anem tirant.

* * *

En Lambert ha escrit una obra que diuen que ha obtingut molt d'èxit.

No sabem què cosa ha fet aquest músic popular, però es diu que ha estat declarat intangible.

Diem això perquè hem vist algunes crítiques mutilades.

Quin honor per a la família.

* * *

Es publica un setmanari a Barcelona que amb grans titulars diu: "El front únic". I això ho ve dient, amb una persistència ensopidora, ja fa molt de temps.

Un hom, quan fulleja aquell periòdic, té la sensació que passa algun fet extraordinari, però un cop ha llegit les primeres ratlles s'adona de seguida que no es proposa altra cosa que fer literatura cursi.

Demanen el front únic! La campanya que ve fent aquest periòdic ens recorda aquell pobre boig que es posava al bell mig d'un camp i cridava: *Ataque a la bayoneta! Marchen de frente!* I com que al camp no hi havia ningú, el pobre home s'esgargamellava inútilment.

El front únic! Però com és possible que facin el front únic si no els segueix ningú?

* * *

En Marcelí Domingo està molt desconsolat perquè no li permeten publicar un llibre sobre política que ha escrit durant aquest temps de vaga forçosa.

En Marcelí és un home petitet, però es veu que té grans pensades.

No li varen alçar un arc a Tortosa que deia: "A Jesús que torna"? Doncs que vagi a veure els seus amics d'aquelles terres i que els demani protecció.

Un home com ell té dret a fer obres, baldament sigui un galliner per encabir-hi gallines.

* * *

Ha sortit un nou diari. Diuen que el seu propietari ha comprat una màquina molt perfeccionada i que els gravats i la part tipogràfica estarà a l'altura dels grans diaris.

Aquest diari és propietat d'un home d'esquerra i és dirigit per un home també esquerrà.

I els catòlics què fem davant els avenços de la premsa esquerrana?

Res absolutament.

Els catòlics que tenen diners i no ajuden les publicacions catòliques, algun dia es penediran de no haver sabut esgrimir l'arma formidable de la premsa.

* * *

Qualsevol diria que l'empresa dels tramvies és propietària dels carrers de Barcelona.

Ara estan canviant les vies del passeig de Gràcia i no es pot donar un pas. Al mig del passeig hi ha muntanyes de pedra, sacs de ciment i eines de treball.

No podria l'Ajuntament dir a la direcció d'aquella companyia que el passeig de Gràcia és de la ciutat i no de l'empresa de tramvies?

* * *

Un nucli d'escriptors d'esquerra de Madrid vol iniciar una subscripció a favor del periòdic "El Motín". Tothom creia que aquest periòdic, difamador de sacerdots, havia ja mort, però es veu que encara cueja.

Un fòssil, encara que li doneu una injecció de vida, sempre serà un fòssil.

El que passa

ESPANYA ENDINS

Comencem per una bona nova: l'emprèstit de 1.275 milions de pessetes ha estat cobert una pila de vegades. Veritat és que es tracta, més que tot, d'una renovació i en condicions avantatjoses, però el fet és que s'han presentat ben poques Obligacions del Tresor al reembors.

... ...
... ...
... ...

Bromes a part, sembla que sí que hi ha mar de fons en la política aquests dies, però qui en fa cas d'això? Tota la política del món està si fa o no fa com la d'Espanya.

... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...

ESPANYA ENFORA

Si el sistema electoral anglès fos proporcionalista, altre fóra el resultat de la lluita memorable que ha fet caure Mac Donald, ha anorreat el partit liberal, i lliurat el govern de la Gran Bretanya al partit conservador que presideix Baldwin.

Els efectes d'aquest canvi de decoració en la política anglesa han estat fulminants en l'ordre polític internacional. A la Rússia soviètica ha causat pànic; a la França radical, estupor; a Alemanya, inquietud. Totes les orientacions esquerranes han suspès la seva acció, esperant ordres...

La veritat és que el triomf dels conservadors anglesos ha trencat les oracions a tots els partits que somiaven fer-se amos del món sota l'ègida dels Soviets, que comptaven amb l'or de l'emprèstit anglès, la collaboració d'Herriot. les simpaties de l'Alemanya extremista i el defalliment de totes les forces conservadores d'Europa, per imposar-se al món sencer.

Ara no serà pas possible per molt temps aquella gran riuada soviètica que esperaven amb delectança els nostres partits esquerrans.

El projecte maçònic d'una gran confederació comunista que amb matisos diversos, però amb idèntica ideologia fonamental, havien de constituir Rússia soviètica, Anglaterra laborista, França socialista i Alemanya comunista, s'ha esvaït. Ara per ara, Rússia es quedarà sense l'or anglès, Anglaterra sense governació obrerista, França sense la protecció de Mac Donald i Alemanya sense possibilitats de fer el joc a aquesta magna conspiració dels partits anticristians i antisocials protegits per Rússia, emparats per França i afalagats per Anglaterra i Alemanya...

Ara per ara, el mapa político-social d'Europa restarà *in statu quo*.

Altrament no cal fiar-se molt d'aquest èxit purament circumstancial del conservadorisme anglès, que és essencialment egoista. En el sistema proporcionalista (que és el més just i l'únic lògic dels sistemes electorals), el triomf de Baldwin hauria estat molt precari. Els laboristes han perdut les eleccions, però han sumat més d'un milió de vots als quatre milions que ja tenien. I bé que sigui veritat que també els conservadors n'han guanyat més (dos milions), bé podem dir que el milió dels treballistes és de força més positiva que els dos milions dels conservadors.

No és pas del cantó de Londres d'on ha de venir la salvació del món, amenaçada per les allaus socialistes.

Es de Roma d'on ha de venir...

J.

SÉRIE DE DICCIONARIS MANUALS

Diccionari Català - Castellà
Preu: 7 pessetes

Diccionari Castellà - Català
Preu: 7 pessetes

d'acord amb les normes de l'Institut d'Estudis Catalans
per
Joaquim Civera i Sormani

Es venen a totes les bones llibreries. Dipòsit: Impremta Ràfols, Portaferrissa, 51

Aquest número ha passat per la censura militar

Noticiari

ESPANYA

Una R. O. declara que el director de l'Escola de Puericultura, sigui l'actual catedràtic de malalties de la infància de la Facultat de Medicina de Madrid, senyor Ordóñez, i que en el termini més curt possible, el dit director, d'acord amb la Direcció de Sanitat, redacti l'Estatut i Reglament, pels quals es regirà l'esmentada Escola.

—De R. O. es disposa que les juntes provincials del cens electoral facin en tots els municipis d'Espanya que comptin amb més de mil habitants la inscripció de les associacions i corporacions que tinguin dret a representació corporativa segons l'Estatut municipal vigent.

Dita R. O. dicta les regles per l'execució del cens.

—La indústria de la llet demana al Govern que no oblidi els seus interessos en negociar el tractat amb Holanda, els formatges del qual país li poden fer una competència mortal.

—Els oleïcultors demanen la lliure exportació per a reconquerir els mercats estrangers i desenrotllar el consum a l'interior; una escala mòbil aranzelària per a la importació de llavors oleaginoses comestibles, de tal faisó que si puja el preu dels olis d'oliva a l'interior, automàticament baixin els drets d'importació de llavors.

—La ponència designada per a redactar el projecte definitiu del Crèdit agrícola, té molt avençat el projecte.

El Govern dona tota mena de facilitats per tal que el crèdit agrícola quedi implantat com més aviat millor.

—El projecte de Banc Municipal presentat pel Banc de Catalunya, ben rebut a tot Espanya, topa ara amb l'oposició de l'Ajuntament de Madrid, que demana que sigui el Banc d'Espanya l'encarregat de proveir de diners als Municipis. *En el pedir no hay engaño*, diuen els castellans, però en aquest cas concret sembla que sí...

—Una comissió de la Directiva de l'Associació d'Enginyers de Boscos, ha visitat el vocal del Directori, general Mayendia, per a demanar al Govern que estudiï a fons el problema forestal abans d'empendre la reorganització del Cos, per tal que aquesta reorganització s'adapti a les seves necessitats.

No valdria més, encara, que abans de tocar peces en aquesta matèria, es preocupés el Govern de la conservació dels boscos i donés ordres perquè no s'aterressin els boscos de l'Estat?

—La delegació del treball ha tramès a consulta del Ministeri la formació del cens patronal i obrer de les províncies de Lleyda, Tarragona i Girona, a l'objecte de constituir els comitès paritaris regionals.

—La delegació del treball ha elevat a consulta del Ministeri la demanda de les Cooperatives obreres que tenen finques que se'ls eximeixi del pagament de la quota de la Cambra de la Propietat.

—La respectable casa Pujadas i Albiñana, de Banyoles, ha entronitzat solemnialment la imatge del Sagrat Cor de Jesús en la seva important fàbrica de gèneres de punt de la dita riallera vila.

—L'arxidiòcesi de Sevilla ha celebrat un Concili que ha obtingut la més coral adhesió del poble i de les autoritats. Els actes públics resultaren d'una solemnitat corprenedora.

—S'ha publicat un R. D. modificant els articles 1449 i 1451 de la Llei d'Enjudiciament Civil sobre l'embargament de salaris, afavorint als embargats, que abans quedaven poc menys que al carrer.

—L'Institut de Reeducació Professional d'Invàlids del Treball esmenta en una nota donada als industrials els valuosos serveis de tota classe que pot prestar en profit dels seus obrers. Poden tots demanar informes a Madrid (Vista Alegre).

—Les Federacions Catòliques Agràries de Galícia s'han reunit en magna Assemblea a Mondoñedo, estudiant principalment la qüestió dels fors, la resolució de la qual ha demanat, segons pròpia i atinada fórmula, al President del Directori.

ESTRANGER

D'un estat de la natalitat a França, publicat pel diari francès *L'Alliance Nationale*, resulta que de l'any 21 al 23 es registra una baixa de més de *cinc mil neixements*. A aquest pas, diu *L'Alliance*, dintre de dotze anys...

Aquest és el *progrés* més positiu de la nació dels Herriots i dels Doumergues.

Com se'n deuen riure els alemanys!

—S'ha reunit, a Ginebra, l'Oficina Internacional del Treball dedicant especial atenció a la jornada de vuit hores que en molts punts no vol adoptar-se.

—A Venècia es congregaren les Lligues Catòliques Femenines que constitueixen la Unió Internacional de Ll. C. F. per unificar i intensificar la seva acció orientant-la a les presents necessitats.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÁNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals a Companyia dóna allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

Acadèmia Cots

FUNDADA EN 1879

Carrer dels Arcs, n.° 10, pral. (Travessia de plaça Sta. Anna a plaça Nova)

Tel. 5041 A. Apartat 782

CENTRE D'ENSENYAMENT ESSENCIALMENT PRACTIC, DE COMERÇ

Reforma de lletra.—Ortografia.—Correspondència comercial.—Documentació—Pràctiques d'escriptori.— *Mecanografia.*— Càlcul mercantil i Teneduria de Llibres per partida doble, aplicats a tota classe d'empreses incloses la *Banca* i la *Borsa.*— El Títol de Tenedor de Llibres, previs exàmens per pèrits i professors mercantils.—*Classes especials per a senyoretes.*— Practical of School Languages (Llengües vives) per professors estrangers i per mètodes moderns purament pràctics.—Taquigrafia.—Geografia comercial.—Llenguàfons.

304 (05) (46.71) Cr.

BIBLIOTECA DE L'ACCIO POPULAR

LLIBRES

Tratado elemental de Sociología cristiana, pel Reverend Dr. D. Josep M. Llovera. Quarta edició reformada. Ptes. 7, en rústega; 9 en tela.

Sindicatos y Cajas rurales, pel R. P. Lluís Chalbaud, S. J. Quarta edició. Ptes. 8.

Régimen legal de las Asociaciones en España, pel Dr. D. Josep M. Boix. Ptes. 4.

Las casas baratas, per D. Josep M. Puyol. Ptes. 3.

El museo Juan de Bloch y el movimiento pacifista, per D. Pere Sangro i Ros de Olano. Pessetes 3.

La mutualidad escolar, pel R. P. Lizardi, S. J. Ptes. o'50.

Semana social de España. Cinquè curs celebrat a Barcelona. Un tom de 700 planes. Ptes. 8.

Almanaque ilustrado de "El Social". Anys 1911 (exhaurit), 1912 (exhaurit), 1913, 1914, 1915, 1916, 1917 i 1918. Ptes. 1 l'exemplar.

Anuario Social de España. Any I, 1915-1916. Pessetes 5.

Anuario Social de España. Any II, 1916-1917. Ptes. 5.

Anuario Social de España. Ptes. 5.

FASCICLES

Encíclica Rerum Novarum, de S. S. Lleó XIII. Un exemplar, o'25 ptes.

Las huelgas en Barcelona y sus resultados durante los años 1910 al 1914, per M. Sastre. Pessetes 5.

La Esclavitud Moderna, per M. Sastre. Ptes. 3'50.

La defensa de la Familia, per R. Rucabado. Pessetes o'50.

Angoixes Socials, per R. Rucabado. Ptes. 3'50.

Justicia y caridad en la organización cristiana del Trabajo, per l'Emm. i Rdm. Cardenal Guisasola, Arquebisbe de Toledo. Un exemplar, pessetes o'25.

Sobre los estudios sociales. Allocució del Nunci de Sa Santedat a Espanya, Monsenyor Ragonessi. Un exemplar, pts. o'20; 50 exemplars. ptes. 8; 100 exemplars, ptes. 15.

El Dr. Torras y Bages, Obispo de Vich, y la Acción Social Popular. Un exemplar, ptes. o'20; 50 exemplars, ptes. 8; 100 exemplars, ptes. 15.

La ciencia en la Acción, pel Dr. D. Josep M. Llovera. Ptes. o'50.

Deberes sociales de la mujer en las cuestiones obreras, pel Rnd. P. Gabriel Palau, S. J. Pessetes o'50.

Deberes del momento presente, per l'Exm. i Ilm. Dr. D. Enric Reig, Bisbe de Barcelona. Un exemplar, ptes. o'05; 100 exemplars, ptes. 3; 1.000 exemplars, ptes. 25.

Acción social del Sacerdote, pel Rnd. P. Gabriel Palau, S. J. Un exemplar, ptes. o'20.

Las Ligas de Compradores, pel Dr. Max Turmann. Ptes. o'15.

¿Qué se puede hacer por el pueblo? Ptes. o'15.

Sindicato de empleados de Comercio y de la Industria de París, per Modest H. Villaescusa. Ptes. o'15.

RENOVACIÓN SOCIAL

REVISTA QUINZENAL

Aquesta revista, escrita en castellà, és excel·lent en tots conceptes. Les millors plomes del camp social catòlic hi són aplegades.

Subscripció: 9 pessetes l'any

Redacció i administració: CHURRUCA, 3 - MADRID

De venda a ACCIÓ POPULAR – Carrer Cameros 3, Pral.

FRANQUEO CONCERTADO

Atenes A. G. Provença, 157